

Agnieszka Kwiatkowska

Sprawozdanie ze Zjazdu Delegatów TLiAM, w Poznaniu, 25-27 września 1998

Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 33, 183-186

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Agnieszka Kwiatkowska

SPRAWOZDANIE ZE ZJAZDU DELEGATÓW TOWARZYSTWA LITERACKIEGO IM. ADAMA MICKIEWICZA

W dniach 25–27 września 1998 roku w Poznaniu odbył się Uroczysty Zjazd Delegatów Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, zorganizowany przez Zarząd Główny, Oddział Poznański Towarzystwa oraz Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, pod patronatem rektora UAM, prof. dr. hab. Stefana Jurgi i Radia Merkury w Poznaniu. Zjazd łączył w sobie obchody Roku Mickiewiczowskiego z wyborem władz Towarzystwa. Uczestniczyło w nim 83 delegatów reprezentujących 30 Oddziałów (nie przybyli przedstawiciele Oddziałów w Oświęcimiu i Sosnowcu). Na Zjazd zaproszono także gości z redakcji „Polonistyki” oraz Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych. Obrady toczyły się w Małej Auli UAM (*Collegium Minus*).

W porządku pierwszego dnia obrad (25 września, piątek) wyraźnie wyodrębniły się dwie części: naukowa – związana z uroczystościami mickiewiczowskimi – i druga, poświęcona sprawom organizacyjnym Towarzystwa. Część naukowa była otwarta dla publiczności, która licznie zgromadziła się w auli uniwersyteckiej.

Zjazd otworzyła prof. dr hab. Bożena Chrzęstowska. Następnie zabrał głos patron Zjazdu – rektor UAM prof. dr. hab. Stefan Jurga, prezydent Poznania, dr Jacek Łukomski – również patronujący Zjazdowi – nadesłał list.

Po wystąpieniach oficjalnych mgr Jerzy Kaniewski odczytał referat nadesłany przez Stanisława Barańczaka, zatytułowany *Poeta o poecie*. Delegaci i uczestnicy otrzymali powielony tekst eseju, wraz z innymi materiałami konferencyjnymi, wśród których znajdował się m. in. przewodnik *Wielkopolskim szlakiem Adama Mickiewicza*, poświęcony poecie numer „Polonistyki” (7/98) oraz *Opinia o projekcie „Reformy systemu edukacji”* pióra B. Chrzęstowskiej. Następnie referaty wygłosili: prof. dr hab. Zofia Trojanowiczowa (*Mickiewicz – organizator narodowej wyobraźni*) i prof. dr hab. Jacek Łukasiewicz (*Czytanie Mickiewicza*).

Przedpołudnie uświetniły też występy dziecięcego zespołu wokalnego ze Szkoły Podstawowej nr 34 im. Wojska Polskiego w Poznaniu. Młodzi artyści, pod dyrekcją Marii Zalewskiej, przedstawili program złożony z recytacji utworów Mickiewicza, przeplatanych fortepianowymi kompozycjami Chopina. Uczestnicy Zjazdu wysłuchali m. in. zespołowego wykonania *Trzech Budrysów* i *Niepewności, Zająca i żaby* oraz liryku *Nad wodą wielką i czystą* deklamowanego przy wtórze dźwięków fletu. Świeżość interpretacji, pozostająca zepewne w bezpośrednim związku z młodym wiekiem wykonawców, zachwyciła i wzruszyła publiczność.

Druga część piątkowych obrad skupiona była wokół spraw organizacyjnych. Rozpoczęła się ona wyborem przewodniczącego Zjazdu, którym został prof. Roman Loth oraz powołaniem komisji mandatowej, skrutacyjnej i wnioskodawczej. Odczytano sprawozdania z działalności Towarzystwa, z zarządzania jego finansami oraz sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. Przebieg działalności Towarzystwa w niezwykle wnikliwy sposób przedstawił dr Ryszard Wojciechowski, natomiast kwestie dotyczące finansów referowała dr Maria Bokszczanin.

Około godz. 14-ej udano się pod pomnik Adama Mickiewicza, gdzie – w imieniu uczestników Zjazdu – prof. dr hab. Teresa Kostkiewiczowa złożyła wiązanek kwiatów. Po obiedzie obrady wznowiono referatem prof. dr hab. Janusza Maciejewskiego, dotyczącym perspektyw działalności Towarzystwa. Dyskusja nad sprawozdaniami i przebiegiem działalności poprzedziła głosowanie, w którym udzielono absolutorium Zarządowi Głównemu. Następnie przeprowadzono wybory nowych władz Towarzystwa. Wybierano Prezesa, Zarząd Główny, Komisję Rewizyjną i Sąd Koleżeński. Prezesem Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza została prof. dr hab. Teresa Kostkiewiczowa.

Z uwagi na późną porę, wieczorną dyskusję zdecydowano się zastąpić dyskusją kularową. Miała ona miejsce podczas uroczystej kolacji, która zakończyła pierwszy dzień Zjazdu.

Nazajutrz (26 września) odbyła się autokarowa wycieczka *Śladami Mickiewicza po Wielkopolsce*. O 9-ej rano, 85 osób, które zdecydowało się w niej uczestniczyć, wyruszyło dwoma autobusami w stronę Kórnik, aby obejrzeć specjalnie na tę okoliczność przygotowaną wystawę mickiewiczianów Biblioteki Kórnickiej. Zbiór pierwodruków i rękopisów Adama Mickiewicza, przedstawiony w podziemiach zamku, spotkał się z dużym zainteresowaniem uczestników wycieczki. Zgodnie z życzeniem gości spoza Poznania, pobyt w Kórniku poszerzono o zwiedzanie stałej ekspozycji muzeum. Wywołany zmianą planów brak czasu sprawił, że trzeba było zrezygnować ze spaceru po parku, zadowolając się tylko krótkim *exposé* na temat założeń architektonicznych obiektu, przedstawionym przez pełniącą funkcję przewodnika panią Renatę Linette.

Po zwiedzeniu Biblioteki Kórnickiej, udano się do Czempinia, gdzie – w Pałacu Szołdrskiego – uczestnicy wysłuchali wystąpienia dr. Bogusława Doparta („*Zachować narodowi wierną pamiątkę...*” *Poezja A. Mickiewicza jako język ofiar historii*). Trasa wycieczki objęła też Kopaszewo (dawne miejsce zamieszkania Honoraty Skórzewskiej – autorki sztambucha poświadczającego pobyt poety w tej miejscowości) oraz Chorynię i Oporowo. Słoneczna, jesienna pogoda dodatkowo podkreślała urodę odnowionych dworów otoczonych zadbanymi parkami, skłaniając do długich spacerów.

W Oporowie, dzięki uprzejmości księdza proboszcza, uczestnicy wycieczki mogli zwiedzić wnętrze drewnianego kościoła Najświętszej Marii Panny. Cenny barokowy wystrój prawdopodobnie podziwiał także Mickiewicz, goszcząc w pobliskim dworze. Zainteresowanie członków Towarzystwa budził też przykościelny cmentarz rodziny Morawskich.

Dalej ślady Mickiewicza powiodły do Śmiełowa, gdzie uczestnicy Zjazdu zwiedzili muzeum i zostali podjęci podwieczorkiem. Opowieści kustosa, Andrzeja Kostołowskiego, wywołały ożywioną dyskusję i liczne pytania, a co odważniejsi – mimo panującego już mroku – zdecydowali się obejrzeć park i „ogródek Zosi”. Kolacja w zajezdzie „Darzbór”, zaszytym w lesie pod Miłosławiem, była dopełnieniem obfitującego we wrażenia dnia. Niezwykle miła atmosfera i sprzyjająca pogoda sprawiły, że wycieczka przedłużyła się do późnych godzin wieczornych.

27 września (niedziela) obrady rozpoczęto odczytaniem wniosków komisji wnioskowej oraz omówieniem spraw organizacyjnych i statutowych. Na przedstawiony przez dr. Ryszarda Wojciechowskiego wniosek ustępującego Zarządu, Zjazd jednogłośnie przyznał dr. Marii Dernałowicz tytuł członka honorowego Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. Poddano też pod dyskusję i głosowanie kwestię wysokości składek i sposobu pozyskiwania funduszy na działalność Towarzystwa. Ustalono wysokość składki rocznej (15 zł) oraz podjęto uchwałę w sprawie finansowania Towarzystwa Literackiego przez KBN oraz MEN i Ministerstwo Kultury i Sztuki.

W części naukowej niedzielnych obrad referaty wygłosili prof. dr hab. Stanisław Fita oraz dr Irena Szypowska. Wystąpienie prof. S. Fity dotyczyło roli Towarzystwa Literackiego w rozwoju badań nad A. Mickiewiczem, natomiast dr I. Szypowska skupiła uwagę na problemie recepcji twórczości Mickiewicza we współczesnej szkole. Po dyskusji, która dotyczyła nie tylko odczytanych referatów, ale i artykułu prof. B. Chrzastowskiej poświęconego reformie szkolnej, obrady dobiegły końca. Uczestnicy Zjazdu złożyli podpisy pod listem do prof. Heleny Liberowej, żony śp. prof. Zdzisława Libery.

Prof. dr hab. B. Chrzastowska podziękowała uczestnikom Zjazdu i – na zakończenie – oddała głos byłemu prezesowi poznańskiego oddziału Towarzystwa Literackiego, Ludwikowi Mikusińskiemu. Zgodnie z przewidzianym porządkiem, należało jeszcze przedyskutować i uchwalić wnioski przygotowane przez komisję wnioskową, aby można było ostatecznie zamknąć obrady. Zjazd został jednak przerwany dramatycznym wydarzeniem – śmiercią Ludwika Mikusińskiego. Zmarły był prezesem Oddziału Poznańskiego w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych oraz inicjatorem powstania oddziałów TLAM w Lesznie, Pile i Ostrowie. Za jego kadencji Towarzystwo prowadziło ożywioną działalność popularyzatorską dla miasta Poznania, organizując publiczne odczyty w Pałacu Działyńskich.

Wnioski komisji wnioskowej zostały przesłane do poszczególnych Oddziałów Towarzystwa wraz z prośbą prof. dr hab. T. Kostkiewiczowej o pisemne ustosunkowanie się do stanowiska dotyczącego podstawy programowej języka polskiego i reformy szkolnictwa. Akceptacja wniosku – poruszającego wyjątkowo palące zagadnienie – umożliwiłaby Zarządowi Głównemu przekazanie tego tekstu Ministrowi Edukacji Narodowej jako wyrazu stanowiska Towarzystwa.